

MUSA UTOPICA

Latijnse mis zorgt voor extase in basiliek

door Jan van Vliet. maandag 25 april 2011 | 20:22 |
Laatst bijgewerkt op: dinsdag 26 april 2011 | 08:00

OOSTERHOUT - Misa Luba, een Latijnse mis op traditionele Congolese muziek, was de eerste uit de serie van vier missen in andere talen en culturen in de Sint-Jansbasiliek in Oosterhout.

Het uit Groningen afkomstige koor Musa Utopia stond onder leiding van Chris Holman. Danser en choreograaf Georges Soro leidde de Afrikaanse dans- en percussiegroep Yamo Yamo. Het koor en de dans- en percussiegroep brachten het Zoelolied Siyahamba (we marcheren onder het licht van God) ten gehore. De bijna vierhonderd aanwezigen genoten van de muziek. Het door de Poolse componist Henryk Górecki in 1987 geschreven Totus Tuus zorgde voor stilte onder de aanwezigen. Totus Tuus was de lijfspreuk van paus Johannes Paulus II na de moordaanslag in Rome. Zijn overleving schreef hij toe aan de bescherming door de heilige Maagd. Górecki componeerde Totus Tuus ter gelegenheid van het derde bezoek van deze paus aan Polen.

Anders was de 'stilte' door het grommende geroffel van de groep Yamo Yamo. Niet voor niets betekent deze naam zoveel als een kreet om harde werkers aan te moedigen.

De oorspronkelijke Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus en Agnus Dei, bewerkt door pater Guido Haazen, kregen een geheel eigen karakter met de solo-tenorpartijen en het donkere geroffel op de achtergrond van Yamo Yamo.

De serie Afrikaanse liedjes en de imposante nummers van de dans- en percussiegroep brachten het publiek ten slotte in extase. Zitplaatsen werden verlaten, toehoorders drongen naar voren en schaarden zich rondom de muziek, zang en dans. Het koor Musa Utopia en de Afrikaanse dans- en percussiegroep Yamo Yamo openen de mis in de Sint-Jansbasiliek in Oosterhout. foto Awé Krijger/het fotoburo

MEDEDELINGEN:

-Bovenstaande recensie is geschreven na het optreden van Musa Utopica in Oosterhout door een journalist van de Regiokrant DeStem. Als koor en begeleiding delen we de informatie welke hierin beschreven staat. Het was een groot succes en we zijn hier trots op!

-Op het moment dat de nieuwsbrief geschreven werd, hadden we nog geen informatie over de uitvoering van 1 mei, maar dit zullen we in de volgende nieuwsbrief vermelden.

-Op de achterkant van deze nieuwsbrief staat deel 2 beschreven ten aanzien van de stemvorming. Het is raadzaam deze informatie door te nemen met het oog op de repetities voor komende maand.

-Van een deelnemer van het koor kreeg ik onderstaande link toegestuurd: Een hoge bloeddruk? Zingen helpt wellicht!

<http://www.scientias.nl/een-hoge-bloeddruk-zingen-helpt-wellicht/29044>

-Ademhaling (2)-

Oefeningen voor de ademsteun

Het is onmogelijk om in dit korte bestek alle oefeningen die we doen te beschrijven. Soms is een oefening erg kort en geïnspireerd vanuit een fragment van de muziek waar we aan werken. Niet alle oefeningen worden dan ook door de koorleden als zodanig herkend. Toch zijn we constant met oefeningen bezig, ook omdat we leren kritisch te zijn naar onszelf en naar elkaar. De canons die ik graag als inzingoefeningen gebruik (daar heb je het al: zodra we begonnen zijn met zingen, zijn we aan het oefenen en is het een oefening) bieden veel mogelijkheden om bepaalde aspecten van (niet alleen!) de ademhaling duidelijk te maken.

1. Zingen is *ontspannen*. Als je lol hebt is dit het halve werk. Je bent voor meer dan 50% klaar. Het is een voorwaarde voor de rest. Als je ontspannen bent gaat de ademhaling vanzelf laag zitten. Het gaat vaak fout als je gaat nadenken. Toch is het belangrijk om bewust met je adem bezig te zijn omdat je op sommige plekken in de frasering *niet mag* ademen terwijl het ergens anders (komma's) juist *moet*. Daarom is zingen hetzelfde als *actief* uitademen.
2. Het leren overzien van *fraseringen*, muzikale zinnen: komma's en soms het "stokken" van de adem. Hierover in een latere *Musa* meer.
3. Zingen, ademen is *ruimte* scheppen voor jezelf: gebruik je hele lichaam zoals de cirkel die je met je armen beschrijft in de lucht bij *Make new friends*.
4. De *lasso-oefening* bij *Have you seen the ghost of Thom (Oo ooo oo Thom!)* laat je duidelijk voelen waar je middenrif zit. Mooi is dat het effect ook duidelijk is te horen! Bovenlichaam! Ademen op het juiste moment (*komma!*)
5. De *treintjesoefening*. In een bepaalde kadans *tsch tsch, pff pff* zingen en naar twee maten *abspannen* en opnieuw beginnen.
6. Keihard *OE!* roepen, het liefst met één hand op je buik.
7. Het nabootsen van een *sirene* (waardoor je de ademsteun vindt en daarna opeens hoger kan zingen).
8. *Door je ogen zingen*. Een gegeven waar sommigen niets mee kunnen, maar waardoor anderen bij het anders gaan kijken ook hun buikwand intrekken en een gevoel krijgen dat zingen *werken* is, iets wat je niet op de automatische piloot doet. Zeer geschikt voor zachte passages met een uitroepteken.
9. Een oefening met *ballonnen*. Alleen het opblazen van de ballon is al een oefening op zich (buik trekt in, ballon zet uit). Deze oefening leent zich ook voor het "zichtbaar" maken van de spanning, de *beheersing* van een noot: de basis is niets (ppp, dubbel pianissimo/zeer zacht; het gewicht van de ballon); hoe harder, sterker de noot, het volume hoe harder de ballon samengedrukt

wordt. Bovendien is de binnenkant van een ballon een mooie vergelijking met het

10. *ensemblegevoel* in een koor: iedereen moet even hard zingen, zoals de druk in de ballon overal even groot is.
11. Het *uitblazen van een kaars*.
12. Het *wegblazen van een veertje*.
13. Op een teken van de dirigent ademt het koor in. De adem wordt vastgehouden en dan zonder te zingen uitgeblazen op bijvoorbeeld de medeklinker m, s, r of een klinker. Adem gelijkmatig uit, zonder stoten en denk bij de inademing aan het *ruiken aan een bloem*.
14. Op teken zingt het koor een toon, waarbij de inademing de ene keer zeer langzaam en de andere keer zeer snel is. Doel is leren reageren op het teken en inademen in het aangegeven tempo.
15. Crescendo en decrescendo zingen op een aangegeven toon, terwijl de spanning van de luchtkolom behouden blijft. Zo is een buigzame nuancering mogelijk, gecombineerd met een goede beheersing van de ademhaling.
16.

Koorademen

Soms komen er langer muzikale zinnen voor in een stuk. Of heel lange noten. Dan wordt vaak een bijzondere manier van ademen toegepast: het *koorademen of kettingademen*. Dit kan alleen in een koor. Het komt eigenlijk neer op om de beurt ademhalen, dus ademhalen als je buurman of buurvrouw nog zingt. Er is een aantal regels voor:

1. Je ademt niet gelijktijdig met een andere zanger die naast je staat. Als hij zingt adem jij en andersom.
2. Na de onderbreking *onhoorbaar* weer invoegen en mengen in de koorklank, op een vocaal (klinker)!
3. Op tijd inademen, vaker dan gewoonlijk, en niet als de lucht al op is. Zonder ruis!
4. Juist waar het anders niet mag: midden in muzikale zinnen, midden in woorden en lange noten.
5. Niet waar de tekst er om vraagt en niet voor een maatstreep of een metrisch sterk zwaartepunt.

Een koor kan dus "alsmaar doorzingen" zonder te ademen (de individuele leden ademen wel).

Stichting *MUSA*

correspondentieadres:

H.A.B. Kamerink

Antwoordnummer 13601

9580 WB MUSSELKANAAL

Tel.: 0599-354673/0620795033

Fax: 0599-852727

E-mail: kamerink17@ziggo.nl

www.stichtingmusa.eu

Rekeningnummer: 3017.26.086

BIC: RABONL2U

IBAN: NL72 RABO 0301 7260 86